

Su seviyesi yükselmese de boğuluyoruz

Tarihler 22 Haziranı gösteriyordu. Dolar 4,68'den, Euro ise 5,45'den kapanmıştı. Aynı gün ise faizlerde durum şu şekildeydi:

Temmuz saat 11,50):
Dolar 4,84
Euro 5,63
10 yıllık faiz %17,94
2 yıllık faiz %20,51

10 yıllık tahvil faizleri yüzde 16,29
2 yıllık tahvil faizleri de yüzde 19,18 seviyesindedeydi.

Seçimler yapıldı ve istikrar devam etti. Ardından ekonomi yönetimin kabinesi açıklandı. Geldiğimiz seviyede şu an duruma bakalım (19

Bugün geldiğimiz yer seçimler öncesi- nin daha negatif tarafında. Ama seçimler öncesinde yükseliş ivmesi daha güçlü olan dövizde, şimdilerde daha sakin bir hareket söz konusu.

Lakin ortada bir sorun olsa gerek. Mevcut seviyelerin korunması bize çözüm üretmiyor. Ya da şöyle ifade edelim: Mevcut seviyeler bir çok şirketin boyunu aşıyor.

Yüzmesini bilmeyen birini düşünün. Boyu 1,80 ama su seviyesi boy seviyesinin çoktan üzerine çıkmış durumda. Şu anda derin nefes almış ve su altında su seviyenin düşmesini bekliyor.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) 2017 yılı ilk 500 büyük sanayi şirketlerinin bilançosuna bakalım:

Üretimden satışlar: 652,7 milyar TL
Faaliyet karı: 70,6 milyar TL
Yani en büyük şirketlerin dahi faaliyet karlılığı yüzde 10,8.

2017 yılında kısa vadeli tahvil faizleri yüzde 11,5 seviyelerindeydi. Bunun üzerine kredi riski ve banka kamı ekleyerek yüzde 16-18 kredi faiz oranını düşünebilirsiniz. İşte bu orana karşılık büyük şirketler 35,2 milyar lira faiz+kur gideri yazmışlar.

Bugün faizler yüzde 20,0'nin üzerinde. Artık kredi faizleri için yüzde 25,0'in altı nerede ise imkansız.

Bu orana hangi firmanın faaliyet karlığı dayanabilir? Ya da ne süre dayanabilir?

2017 yılında nispeten 3,70'lere seyre-den döviz sepeti (1 dolar+ 1 Euro ortalaması) bugün artık 5,20'nin üzerinde seyrediyor. Burada da yüzde 40 artış oluşmuş.

Reel sektörün dövizde açık pozisyonunda olduğunu (-222 milyar dolar) Merkez Bankası verilerinden görüyoruz.

Kredi piyasası ise zaten 2002 sonrası adeta şahlanmış oldu. Nerede ise herkes bir kredi kullanıcısı olmuş durumda.

Kısaca işin özeti şu: Mevcut seviyelerde durağanlığı bir başan olarak görmeye alışsak çok büyük hataya düşeriz. Şu anda eski birikim ve geleceğe yönelik iyimserlikle su altında bekleyen çok firma var.

Kısa sürede bir çözüm üretmez isek, bizi ciddi risklerin beklediğini söylemek için kahin olmaya gerek yok.

Geçen yılın hızlı büyüme oranı ve bu yılın yine ilk çeyreğinde yaşanan hızlı büyüme oranı ekonomide bir çok dengeyi de değiştirdi.

Yükselen ve daha da yükselmesi beklenen enflasyona karşılık, faiz oranları da hızla yükseldi.

Enflasyon ve faiz yükselişi bizi daha üst seviyelerde, yeni bir dengeye getiriyor. Artık ihracatta artış da tek haneye düşüyor.

Sanayinin öncü göstergesi (PMI) kritik eşik olan 50,0 seviyesinin altında seyrediyor. Sanayi üretimi de mevsim ve takvim etkilerinden amandlılığında bir kaç aydır durağanlığa işaret ediyor.

Bir taraftan artan maliyetler, diğer taraftan durağanlaşan satışlar gelecek açısından çok iyi işaretler olmasa gerekir.

Bugün işine giden bir çalışan belki bir sorun görmüyor, ama maaşı ödeyen işveren için sıkıntılar bizim yazdıklarımızı da muhtemelen aşılıyor.

O nedenle en kısa sürede iş dünyası ile istişareler gerekiyor.

Ben bu süreci 3 aşamaya ayırıyorum:
1-İktisatçılar olarak gidişatın iyi olmadığını epeydir yazıp-çizdik. Bize herkes güldü

2-Şimdi iş dünyası sıkıntılan yaşıyor. Onlara da vatandaş gültüyor.

3- Son aşamada işini kaybedenler olursa ki, gidişat bu yönde ciddi riskleri gösteriyor. Herkes ağlayacak.

Umarım yanılırm ve umarım suyun altındaki kurtaracak bir çözüm yolu bulabiliriz.

Yerlisi millisi varken

Dün “yerli malı yurdun malı, herkes onu kullanmalı” tekerlemesin-deydik. Ama yurdun malı azdı, herkese yetmiyordu. Bu yüzden ki okullarda-ki yerli malı haftasını **incir, üzüm, fındık, meyve** ile kutladık. Zaten istesek dahi ithal avokado, kivi yoktu.

Bugün şükür ki “yerli malı yurdun malı” var ve **küresel arena-da boy ölçüşecek kalitede** örneklerimizle övünebiliyoruz. Fakat sorun şu ki ister **mega** ister **normal** olsun **yerli projelerde** hâlâ **yabancıların markalarına itibar** ediyor, **gereksiz yere cari açık** oluşturuyoruz.

Fakat bu **terk edilesi tutum**, iyi örneklerin artmasıyla değişmeye başladı şükür... Misal **İstanbul Sanayi Odası**, üyeleriyle 3'üncü havalimanına gidiyor; “burada biz yerliler ne yapabiliriz?” alanlarını araştırıyordu. Benzer girişim, sağlık sektöründe **yerli üretime dikkat çekmek** için yapılmıştı.

Dün daha taze bir örnek, arkadaşımız **Metin Can**'dan geldi. Dünyanın 7'nci tramvay üreticisi **Durmazlar**'ın AB üyesi **Polonya**'ya ihracatını

bildiriyordu **Olsztyn** kentinden...

Durmazlar, Bursa'da tramvay üreten, **yerli&milli gurur kaynağımız** bir şirket... Başansı, vagonu **3.1 milyon euro** olan tramvayları, yerli ve milli kaynakları kullanıp ileri teknolojiyle **1.6 milyon euroya** üretmesiydi.

Bursa Büyükşehir ihalesini kazandı ve rüş-tünü ispat etti. Sandık ki tramvay peşinde-ki diğer belediyeleri-miz, yabancılar yeri-ne yerlisi varken bizim “**İpekböceği**”ni tercih edecek.

Öyle ya... Hem ileri teknoloji, hem yerli-milli hem de **%50 daha ucuz**... Üstelik **cari açığa ilaç** gibi çözüm. Gel gör ki **haset yüzünden** işler pek bu yönde gelişmedi. Oysa **yerlisi varken, yabancidan tramvay alınmaması kuralı** getirilebilirdi.

Dünyada **korumacılık rüz-gârlarının** fırtınaya dönüştüğü günümüzde “**yerlisi varken**” başkasını zengin etmek niye? Gidip **illa ki yerli alın demi-yoruz**, ama “**yabancı marka hayranlığı**” üzerinden **toplumsal aşağılık kompleksiy-le** davranıp **cari açık yapma-nın gereği yok**.

seref.oguz@sabah.com.tr

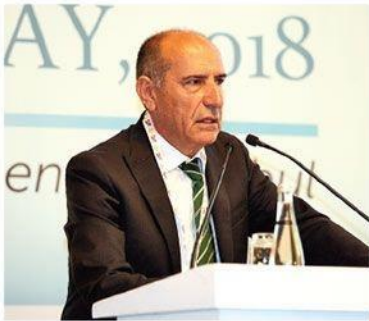
İstanbul, Dünya Kauçuk Liderlerine Ev Sahipliği Yaptı

Üretim hacmiyle dünyanın önde gelen kauçuk işleyen ülkeleri arasında yer alan Türkiye uluslararası nitelikte marka bir organizasyona ev sahipliği yaptı. 18 ülkeden yaklaşık 250 katılımcının yer aldığı RubberCon 2018 İstanbul Uluslararası Kauçuk Kongresi, 10-11 Mayıs tarihleri arasında Intercontinental Otel'de gerçekleşti.

Uluslararası nitelikte kauçuk konferanslarının çatı örgütü IRCO üyesi Kauçuk Derneği'nin organizasyonunda ilk kez yapılan organizasyon iş dünyası ve akademi camiasından yoğun ilgi gördü.

Kongrenin açılış konuşmasını yapan Kauçuk Derneği Başkanı Nurhan KAYA, Türkiye'nin geleceğinin katma değerli üretimden geçtiğine vurgu yaptığı açılış konuşmasında "Kauçuk Derneği olarak

sektörün öncü sivil toplum kuruluşu olmaktan memnuniyet duyuyoruz. Kauçuk sektörünün küresel pazardan daha fazla pay alması hedefiyle ülkemizin ekonomik gelişimine katkı sağlayacak nitelikte organizasyonları sektöre kazandırmak ana hedeflerimiz arasında yer alıyor" dedi.

Kauçuk sektörünü tanıdıkça sektörün ne denli güçlü olduğunun farkına vardığına dikkat çeken **İstanbul Sanayi Odası (ISO)** Başkanı **Erdal BAHQIVAN** da; "Kauçuk sektörü temsilcileri pek çok kurumun ve sektörel organizasyonların ortaya koyduğu çalışmaların çok üstünde ve başarılı işlere imza atıyor. Ancak gerçekten mütevazı bir sektör ve bu başarıyı bu etkinlikle paylaşmaktan son derece memnunuz" dedi.

Dünyada alanında önde gelen akademisyenlerden Prof. Anil K. BHOWMICK, Dr. Ali ANSARIFAR ve Prof. Liqun ZHANG'ın da konuşma gerçekleştirdiği kongrede toplam 55 sunum yapıldı. Kongrenin ilk günü akşamı gerçekleştirilen gala yemeğine **İstanbul Sanayi Odası (ISO)** Başkanı **Erdal BAHQIVAN**, İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) Yönetim Kurulu Üyesi Murat AKYÜZ, Ankara Ostim Kauçuk Teknolojileri Kümelenmesi Başkanı Akman KARAKÜLAH, İSTOÇ Başkanı Nahit KEMALBAY ve Plastik Sanayicileri Derneği (PAGDER) Başkanı Reha GÜR'ün yanı sıra kongre katılımcıları ile çok sayıda sektör temsilcisi yer aldı.

İstanbul hosted the World Leaders of Rubber

Turkey, as being one of the major rubber-processing countries worldwide, thanks to its production volume, hosted an internationally acclaimed organization. Having been attended by nearly 250 participants from 18 countries, RubberCon 2018 Istanbul Congress was held on May 10th-11th at Intercontinental Hotel.